

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/170026,Kielce-upamietnily-bohaterskich-obroncow-Westerplatte.html>
28.04.2024, 22:20

Kielce upamiętniły bohaterskich obrońców Westerplatte

W Kielcach odbyły się uroczystości upamiętniające żołnierzy 4. Pułku Piechoty Legionów z Kielc, którzy we wrześniu 1939 roku bronili Westerplatte. Patriotyczne wydarzenie zostało zorganizowane 7 września 2022 roku - w 83. rocznicę kapitulacji obrony Wojskowej Składnicy Tranzytowej. Zorganizował je Społeczny Komitet „Pamiętamy o Westerplaczykach”. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele między innymi władz regionalnych, miejskich, wojska czy kieleckiej młodzieży.

Najpierw członkowie Społecznego Komitetu „Pamiętamy o Westerplaczkach” odwiedzili Cmentarz Stary i Cmentarz Prawosławny przy ulicy Ściegiennego w Kielcach, gdzie spoczywa czterech żołnierzy uczestniczących w pierwszej bitwie II wojny światowej. Wraz z uczniami I LO im. Stefana Żeromskiego i VI LO im. Juliusza Słowackiego w Kielcach zapalili znicze na grobach Władysława Domonia, Leona Pająka, Juliana Rejmera i Bolesława Rybaka. Jednocześnie naczelnik kieleckiej Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej dr Dorota Koczwańska-Kalita wyjaśniła młodzieży kim byli upamiętniani ludzie i dlaczego pamięć o nich jest ważna.

Główną część uroczystości rozpoczęła msza św. w katedrze w Kielcach w intencji Ojczyzny i poległych żołnierzy pod przewodnictwem ks. bp. Mariana Florczyka. Następnie wszyscy zebrani utworzyli widowiskowy korowód i przeszli na plac przed Wojewódzkim Domem Kultury, gdzie znajduje się tablica poświęcona westerplaczkom. Delegacje organizatorów, władz, młodzieży złożyły przed nią wieńce.

Kieleckie uroczystości upamiętniające obrońców Westerplatte przyjęły szczególny charakter, ponieważ wciąż mało znanym faktem jest to, że niemal połowa załogi Wojskowej Składnicy Tranzytowej stanowili żołnierze pochodzący ze stolicy województwa świętokrzyskiego i okolicznych miejscowości. Nie bez powodu ich bohaterska postawa była wskazywana jako wzór dla innych żołnierzy stawiających opór Niemcom w innych częściach kraju. Westerplaczkowie otrzymali rozkaz, by w razie wybuchu wojny bronili się 12 godzin a wytrzymali prawie 7 dni bez żadnej pomocy z zewnątrz.

Społeczny Komitet „Pamiętamy o Westerplaczkach”, który przygotował uroczystości powstał w 2021 r. z inicjatywy ks. bp. Mariana Florczyka. W jego skład weszli: Delegatura IPN w Kielcach, Kuria Diecezjalna w Kielcach, ŚWK Ochotnicze Hufce Pracy w Kielcach, 10. Świętokrzyska Brygada Obrony Terytorialnej, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Wojewoda Świętokrzyski, Prezydent Kielc oraz Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty. Od 2022 r. partnerami wydarzenia są: Dowódca Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych oraz Komendant Wojewódzki Policji.

Premierowy pokaz filmu pt. „Kieleckie Westerplatte” w Kinie Fenomen w Kielcach

Premiera filmu pt. „Kieleckie Westerplatte” w reżyserii Sławomira Mazura odbyła się w środę 7 września 2022 r. w Kinie Fenomen w Kielcach. Fabularyzowany dokument wyprodukował tutejszy oddział TVP3 w partnerstwie z Delegaturą Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach. Pokaz odbył się w ramach prac Społecznego Komitetu „Pamiętamy o Westerplaczkach” i serii wydarzeń upamiętniających żołnierzy walczących w pierwszej bitwie II wojny światowej.

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu
pt. „Kieleckie
Westerplatte”. Fot.
Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Premierowy pokaz filmu poprzedziła prelekcja Jakuba Mularczyka z Referatu Edukacji Narodowej w kieleckiej Delegaturze IPN, autora wydanej niedawno broszury pt. „Z Kielecczyny na Westerplatte. Losy obrońców Wojskowej Składnicy Tranzytowej”. Wyjaśnił widzom czym było Westerplatte i jak znaleźli się tam żołnierze z Kielc.

- W październiku 1938 roku do 2. Dywizji Piechoty Legionów przyszedł rozkaz nakazujący sformowanie plutonu wartowniczego. Pożądane było, aby oficerowie oraz podoficerowie byli kawalerami. Jeżeli byli żonaci, ich żony nie mogły przeprowadzić się do Gdańska. Od szeregowych wymagano minimum 170 cm wzrostu, roku służby w wojsku oraz lojalności. Wybrani żołnierze nie mogli być karani sądowo i dyscyplinarnie. W marcu 1939 roku żołnierze wyruszyli z Kielc do Gdyni, skąd przetransportowano ich holownikiem na Westerplatte. Nie mogli przejść przez Gdańsk, by nie prowokować ówczesnych niemieckich mieszkańców tego miasta – opowiadał Jakub Mularczyk.

Film „Kieleckie Westerplatte” przedstawia historię czterech westerplaczków – Leona Pająka, Ignacego Skowrona, Franciszka Zameryki i Jana Gębury. W filmie wystąpili między innymi aktorzy z tutejszego teatru dramatycznego Wojciech Niemczyk i Dawid Żłobiński.